

بررسی عوامل خطر ساز در ابتلا به اختلال بیش فعالی / کمبود توجه

*دکتر کتایون خوشابی^۱، دکتر آمنه ستاره فروزان^۲، شهرام مرادی^۳، دکتر پروانه محمدخانی^۴

چکیده

هدف: با توجه به اهمیت بالینی اختلال بیش فعالی / کمبود توجه به عنوان یکی از شایع ترین اختلالات رفتاری در کودکان و تأثیر آن در سیستم خانواده در پژوهش حاضر به بررسی عوامل خطر ساز در ابتلا به این اختلال پرداخته می شود.

روش بررسی: پژوهش حاضر از نوع تحلیلی مقایسه ای بوده و آزمودنی های پژوهش حاضر را ۱۹۲ کودک مبتلا به اختلال بیش فعالی / کمبود توجه که با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس در یک دوره زمانی دو ساله (ابتدای سال ۸۲ تا انتهای سال ۸۳) به مرکز روانپزشکی اطفال ارجاع شده بودند و تشخیص اختلال بیش فعالی / کمبود توجه بر اساس معیارهای DSM-IV توسط دو روانپزشک کودک در آنها مسجل شده بود (گروه آزمایش) و ۲۱۰ کودک جامعه عادی که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی از مدارس و مهدهای کودک شهر تهران انتخاب شده و از لحاظ متغیرهای پژوهش با گروه آزمایش هممتاسازی شده بودند (گروه کنترل)، تشکیل می دادند. داده های پژوهش با کمک روش های توصیفی مانند فراوانی و درصد و نیز استفاده از روش های آمار استنباطی نظیر خی دو مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج نشان داد میزان بروز این اختلال در پسران از دختران بیشتر است ($P=0/0001$) و $\chi^2=33/8$). میزان بروز ADHD در فرزندان والدین دارای نسبت خویشاوندی از فرزندان که والدین غیرخویشاوند دارند بیشتر است ($P=0/03$ و $\chi^2=4/95$). میزان بروز اختلال ADHD در کودکانی که سابقه ابتلا به اختلال بیش فعالی در والدین و بستگان آنها وجود دارد بیشتر از کودکانی است که سابقه ابتلا به اختلال بیش فعالی در والدین و بستگان آنها وجود ندارد ($P=0/0001$) و $\chi^2=26/88$). میزان بروز اختلال ADHD در کودکان والدینی که دارای سابقه بیماری های روانی می باشند بسیار بیشتر از کودکان والدینی است که سابقه بیماری های روانی ندارند ($P=0/0001$) و $\chi^2=9/83$). در نهایت میزان بروز اختلال ADHD در فرزندان اول و دوم بسیار بیشتر از فرزندان سوم و بالاتر است ($P=0/0001$) و $\chi^2=23/41$).

نتیجه گیری: پسر بودن، ازدواج خویشاوندی، سابقه ابتلا به اختلال بیش فعالی در والدین و بستگان، سابقه بیماری های روانی در والدین و فرزند اول و دوم بودن از عوامل خطر ساز مهم در بروز ADHD می باشد.

کلیدواژه ها: عوامل خطر ساز / اختلال بیش فعالی - کمبود توجه / اختلالات رفتاری / روانپزشکی اطفال

- ۱- فلوشیپ روانپزشکی کودک و نوجوان، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۲- روانپزشک، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۳- کارشناس ارشد روانشناسی بالینی
- ۴- دکترای روانشناسی، دانشیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۵/۳/۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۵/۶/۶

* آدرس نویسنده مسئول:

تهران، اوین، بلوار دانشجو، بن بست کودکان، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، گروه روانپزشکی
تلفن: ۲۲۴۲۹۷۲۶

* E-mail: kkhushabi@yahoo.com